

ลด • ภัย • ภัย

จุดสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการจัดการสาธารณภัย

ปีที่ 15 ฉบับที่ 141 เดือนกุมภาพันธ์ 2561

 เรียนรู้แก้ไขเหตุฉุกเฉิน
ช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุทุกวิธี

...ลดเสี่ยงอุบัติเหตุ - อันตรายร้ายแรง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย • ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกห้วงเมื่อเกิดภัย

4
รู้กัน - ป้องกัน - ลดเสี่ยงไฟฟ้า
...หมั่นตัดภัยร้ายทำลายพันป่า

5
จัดสภาพแวดล้อมบ้านปลอดภัย
...ป้องกัน - ลดเสี่ยงอุบัติเหตุในเคหสถาน

6
เตือนพฤติกรรมเสี่ยงเพลิงไหม้
...อัคคีภัยป้องกันได้ - ต้องใส่ใจไม่ประมาท

7
เรียนรู้ป้องกันอุบัติเหตุภัยช่วงเทศกาลตรุษจีน
ดำเนินชีวิตปลอดภัย

เดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงของการเปลี่ยนฤดูกาลจากฤดูหนาวเข้าสู่ฤดูร้อน ส่งผลให้สภาพอากาศแปรปรวน โดยระยะแรกจะมีฝนฟ้าคะนองในบางวัน ขณะที่บริเวณประเทศไทยตอนบนยังมีมวลอากาศหนาวเย็นและหมอกหนาในหลายพื้นที่ ส่วนภาคใต้มีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง และทะเลมีคลื่นสูง อีกทั้งฤดูหนาวต่อเนื่องฤดูร้อนยังเป็นช่วงที่มีสถิติการเกิดไฟป่าและหมอกควันสูง ซึ่งความแปรปรวนของสภาพอากาศเป็นสัญญาณบ่งชี้ของการเกิดภัยธรรมชาติที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ได้บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยให้สอดคล้องกับสภาพความเสี่ยงภัยไว้ล่วงหน้า โดยเฉพาะการป้องกันปัญหาไฟป่าและควบคุมวิกฤตหมอกควันให้เป็นศูนย์ตามแนวทาง “4 มาตรการเชิงพื้นที่ 4 มาตรการบริหารจัดการ และมาตรการบังคับใช้กฎหมาย” ทั้งนี้ ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยอย่างเป็นระบบถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยลดผลกระทบจากสาธารณภัยได้ในระดับหนึ่ง

สำหรับจุลสารลด-หยุด-ภัย ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2561 ได้นำเสนอสาระน่ารู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยครอบคลุมทั้งไฟป่า หมอกควัน อัคคีภัย อุบัติภัยในเคสสถาน อุบัติภัยช่วงเทศกาลตรุษจีน และอุบัติเหตุทางถนน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยให้ทุกภาคส่วนสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน

ท้ายนี้ ท่ามกลางบรรยากาศของความรักในวันวาเลนไทน์ และความเป็นสิริมงคลของเทศกาลตรุษจีน ขอให้ร่วมกันสร้างความปลอดภัยจากสาธารณภัยมอบเป็นของขวัญแห่งความรักและความห่วงใยแด่คนรอบข้าง

แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า
สวัสดิ์ค่ะ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	ชยพล	ธิตีศักดิ์
บรรณาธิการ	กอบชัย	บุญอรุณ:
	ปิยะ	วงศ์ลือชา
	ชัยณรงค์	วาสนะสมสิทธิ์
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	ศิริวรรณ	จุลนิชรีตนา
กองบรรณาธิการ	พิลลรินทร์	ภูิกษา
	มณียฉัตร	มาสมภพ
	เดือนเพ็ญ	ประทุม
	สุวาริ	มิ่งมือง
	อนิษฐา	แจ้วอภัย
	ชฎาภา	ภัทรกรสม
	เบญจมาศ	เชิษฐ์วิชัย

เรียนรู้แก้ไขเหตุฉุกเฉิน

ช่วยเหลือ

...ลดเสี่ยงอุบัติเหตุ - อันตราย

การเรียนรู้วิธีแก้ไขเหตุฉุกเฉิน เมื่อประสบอุบัติเหตุทางถนน และการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี จะช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อน รวมถึงลดการบาดเจ็บรุนแรงหรือเสียชีวิตได้ เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะข้อควรปฏิบัติเมื่อประสบอุบัติเหตุและการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี ดังนี้

วิธีปฏิบัติคนเมื่อประสบอุบัติเหตุทางถนน

ตั้งสติ ไม่ตื่นตระหนก พร้อมประเมินสถานการณ์และความรุนแรงของอุบัติเหตุ จะได้แก้ไขเหตุฉุกเฉินได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

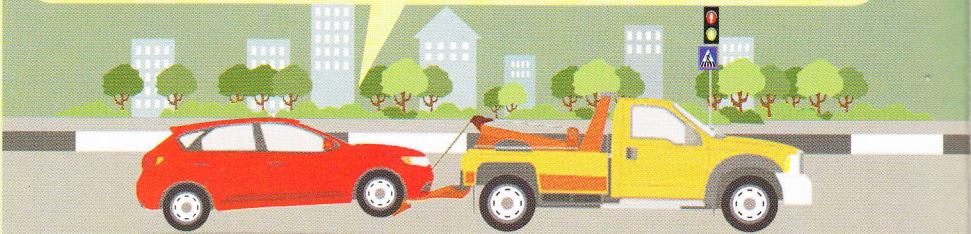
ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อน โดยเปิดสัญญาณไฟฉุกเฉิน นำกิ่งไม้ ป้ายสามเหลี่ยม หรือกรวยสะท้อนแสงวางด้านหลังรถ ห่างจากจุดเกิดเหตุไม่ต่ำกว่า 50 เมตร เพื่อให้ผู้ขับรถคันอื่นเพิ่มความระมัดระวังและเปลี่ยนช่องทางได้ทัน

กรณีมีผู้บาดเจ็บเล็กน้อย ให้ปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ จากนั้นโทรศัพทแจ้งหน่วยแพทย์ฉุกเฉิน พร้อมนำส่งสถานพยาบาลที่อยู่บริเวณใกล้เคียงโดยเร็วที่สุด

ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยโทรศัพทแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อตรวจสอบรายละเอียดของอุบัติเหตุและลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน รวมถึงเจ้าหน้าที่ประกันภัย เพื่อตรวจสอบความเสียหายของรถ สำหรับใช้ดำเนินการคดีและเรียกร้องค่าเสียหาย

เคลื่อนย้ายรถออกจากจุดเกิดเหตุ เมื่อสามารถตกลงกับคู่กรณีได้แล้ว ให้นำรถออกจากที่เกิดเหตุ เพื่อมิให้รถกีดขวางช่องทางจราจร และป้องกันการเกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อน

เมื่อผู้ประสบอุบัติเหตุถูกวิธี

ร้ายแรง

วิธีปฏิบัติคนกรณีประสบอุบัติเหตุที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายซ้ำซ้อน

เสาไฟฟ้าล้มหรือสายไฟฟ้าพาดรถ ห้ามออกจากรถ จนกว่าจะตัดกระแสไฟฟ้าแล้ว หากจำเป็นต้องออกจากรถ ให้ใช้วิธีกระโดดลงจากรถ โดยไม่ให้ร่างกายสัมผัสพื้นและตัวรถพร้อมกัน เมื่อเท้าแตะพื้นแล้ว ให้ก้าวเท้าช่วงสั้นๆ และพยายามออกห่างจากรถให้มากที่สุด

น้ำมันรั่วหรือได้กลิ่นก๊าซ รีบดับเครื่องยนต์ และออกห่างจากจุดเกิดเหตุไปอยู่บริเวณด้านเหนือลม ห้ามประกบกบกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประกายไฟ เพราะจะทำให้เกิดเพลิงไหม้ พร้อมแจ้งให้ช่างผู้ชำนาญการมาตรวจสอบและแก้ไข ห้ามฝืนขับรถไปต่อ เพราะเสี่ยงต่อการเกิดไฟไหม้รถ

ไฟไหม้รถ นำรถจอดริมข้างทาง ดับเครื่องยนต์ และนำถังดับเพลิงเคมีมาฉีดพ่นบริเวณต้นเพลิงจนกว่าไฟสงบ หากไม่สามารถควบคุมเพลิงได้ รีบออกห่างจากรถให้มากที่สุด จากนั้นให้โทรศัพท์แจ้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาช่วยเหลือ

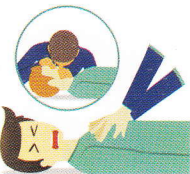

วิธีปฏิบัติกรณีเข้าช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ

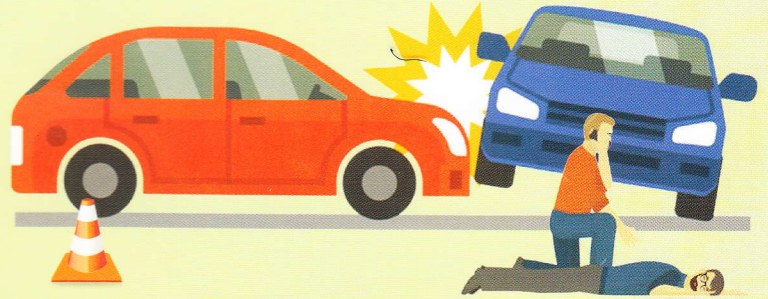
คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก หากบริเวณที่เกิดเหตุมีปริมาณรถหนาแน่นหรือทัศนวิสัยไม่ดี ควรเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ เพื่อความปลอดภัย ควรแจ้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาช่วยเหลือ จะช่วยป้องกันอุบัติเหตุซ้ำซ้อน

โทรศัพท์แจ้งหน่วยแพทย์ฉุกเฉิน โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดเกิดเหตุ จำนวน และอาการของผู้บาดเจ็บ จะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถวางแผนการช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง

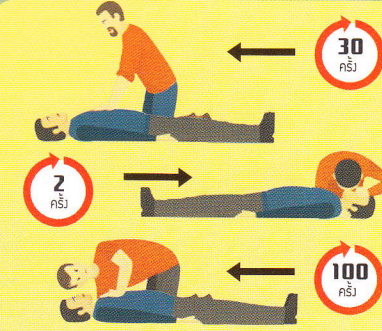

ช่วยเหลือผู้ประสบเหตุในเบื้องต้น โดยช่วยเหลือผู้ที่มีอาการรุนแรงเป็นลำดับแรก โดยเฉพาะผู้ที่หมดสติ หายใจไม่ไหว หัวใจหยุดเต้น และเสียเลือดมาก กรณีบาดเจ็บเล็กน้อยให้ปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ

หากไม่มีความรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ ห้ามเคลื่อนย้ายผู้ประสบเหตุด้วยตนเอง ควรประสานให้หน่วยกู้ภัยหรือทีมแพทย์ฉุกเฉินเข้าช่วยเหลือ จะช่วยลดการบาดเจ็บรุนแรงที่ทำให้ผู้ประสบเหตุพิการหรือเสียชีวิต

วิธีปฐมพยาบาลผู้ประสบอุบัติเหตุเบื้องต้น

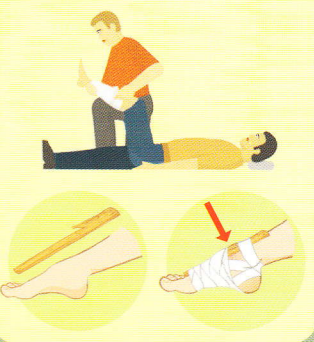

หัวใจหยุดเต้น

ให้นำผู้ประสบเหตุนอนราบบนพื้นแข็ง พร้อมปิดปาก 2 ครั้ง หรือใช้วิธีกดหน้าอกให้ยุบประมาณ 1.5 - 2 นิ้ว ประมาณ 100 ครั้งต่อ นาที โดยทำติดต่อกันจนกว่าผู้ประสบเหตุจะหายใจได้เอง

กระดูกแตกหรือหัก

ห้ามดึงกระดูกกลับเข้าที่ และไม่ควรถือหรือเคลื่อนย้ายผู้ประสบเหตุ เพราะจะทำให้พิการหรือบาดเจ็บรุนแรงมากขึ้น ให้ทำการเข้าเฝือกชั่วคราว โดยใช้กิ่งไม้ขนาดทั้งสองข้างของอวัยวะส่วนที่หัก แล้วใช้ผ้าหรือเชือกมัดให้แน่น เพื่อไม่ให้กระดูกส่วนที่หักเคลื่อนไหว

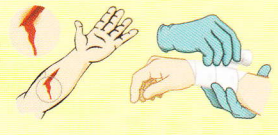
เลือดออกมาก

ให้นำผู้ประสบเหตุนอนราบกับพื้น ปล่อยให้เลือดไหลออกให้สุด จากนั้นทำการห้ามเลือดโดยนำผ้าสะอาดกดบริเวณบาดแผลหรือใช้วิธีขันชะเนาะ ด้วยการนำผ้าหรือสายยารัดบริเวณเหนือบาดแผล จะช่วยป้องกันผู้ประสบเหตุช็อกจากการเสียเลือดมาก

อวัยวะฉีกขาด

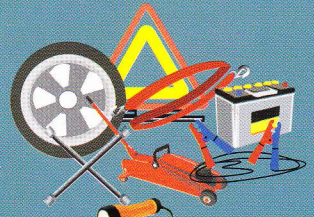
ใช้ผ้าสะอาดปิดบาดแผลและพันรัดห้ามเลือดไว้ จากนั้นให้นำอวัยวะส่วนที่ขาดใส่ถุงพลาสติกและปิดปากถุงให้แน่น พร้อมนำไปแช่น้ำแข็งและส่งให้แพทย์ช่วยเหลือต่อไป

ผู้ขับขี่ควรจัดเตรียมสิ่งของสำคัญไว้ประจำรถ ดังนี้

ชวนคิด

อุปกรณ์ฉุกเฉิน อาทิ แม่แรง ประแจ ยันล้อ ยางอะไหล่ สายพ่วงแบตเตอรี่ ชุดอุปกรณ์ลาก พ่วง จุก ไฟฉาย และถังดับเพลิงเคมีขนาดเล็ก พร้อมศึกษาวิธีใช้งาน จะช่วยให้สามารถนำมาแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินได้ทันท่วงที

เอกสารสำคัญ อาทิ ทะเบียนรถ กรมธรรม์ ประกันภัย บัตรประจำตัวประชาชน ใบอนุญาตขับรถ กรณีประสบอุบัติเหตุจะได้อาศัยเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีและเรียกร้องค่าเสียหาย

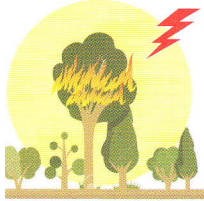

รู้ทัน-ป้องกัน-ลดเสี่ยงไฟป่า ...มหันตภัยร้ายทำลายผืนป่า

ไฟป่า มีสถิติการเกิดสูงในช่วงฤดูหนาวต่อเนื่องฤดูร้อน เนื่องจากสภาพอากาศแห้ง ต้นไม้ผลัดใบ และหญ้าแห้งจำนวนมาก ประกอบกับลมพัดแรง เมื่อเกิดเพลิงไหม้ ไฟจึงลุกลามอย่างรวดเร็ว และยากต่อการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะข้อควรระวังเกี่ยวกับไฟป่า และข้อควรปฏิบัติในการป้องกันไฟป่า ดังนี้

รู้ทันสาเหตุการเกิดไฟป่า

ปัจจัยทางธรรมชาติ อาทิ ไฟผ่ากิ่งไม้เสียดสีกัน ก้อนหินกระทบกัน แสงแดดตกกระทบผลึกหิน และปฏิกิริยาเคมีในดินป่าพุ

การกระทำของมนุษย์ อาทิ การเก็บหาของป่า การเผาไร่เพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก การเผาพื้นที่เพื่อเป็นทางเดินและจุดไฟให้แสงสว่างในการเดินป่า การล่าสัตว์ การจุดไฟเผาป่าให้กลายเป็นทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ ความประมาท อาทิ ไม้ดับกองไฟ ทิ้งก้นบุหรี่บนพงหญ้าแห้ง

ฤดูกาลการเกิดไฟป่า

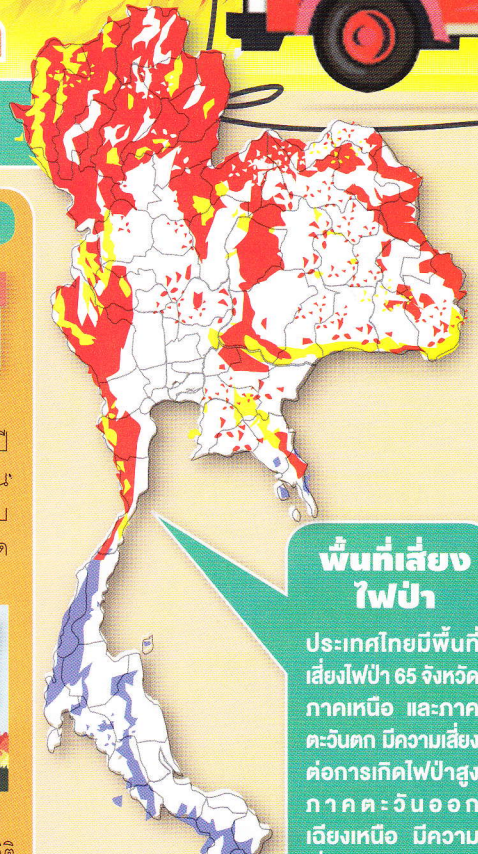
สภาพอากาศ

ช่วงเดือนพฤศจิกายน - เมษายนของทุกปี มีสถิติการเกิดไฟป่าสูง เนื่องจากเป็นช่วงที่มีสภาพอากาศแห้ง ต้นไม้ผลัดใบ และหญ้าแห้งตายจำนวนมาก เมื่อเกิดไฟป่า จึงลุกลามอย่างรวดเร็ว

จุดความร้อน (Hotspots)

ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายนของทุกปี มีสถิติการเกิดไฟป่าสูง เนื่องจากเป็นช่วงที่มีปริมาณจุดความร้อนจำนวนมากในพื้นที่ประเทศไทย จึงเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

พื้นที่เสี่ยงไฟป่า

ประเทศไทยมีพื้นที่เสี่ยงไฟป่า 65 จังหวัด ภาคเหนือ และภาคตะวันตก มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าสูง ภาคตะวันออก เชียงเหนือ มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าปานกลาง

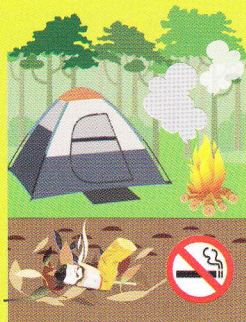
● เสี่ยงสูง ● เสี่ยงปานกลาง ● เสี่ยงน้อย

รู้ทันป้องกันไฟป่า

กำจัดวัชพืชที่เป็นเชื้อเพลิง โดยเก็บกวาดพื้นที่มิให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อเพลิง พร้อมใช้วิธีฝังกลบขยะและโลกเศษวัชพืชแทนการเผา เพื่อเตรียมพื้นที่การเกษตร

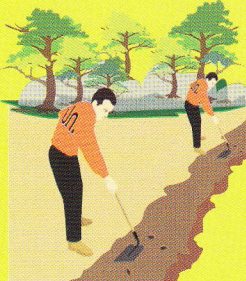
งดเว้นการประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับไฟ โดยไม่เผาขยะหรือเศษวัชพืชเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก ไม่เผาหญ้าเพื่อทำทางเดินในป่า ไม่ทิ้งก้นบุหรี่ลงบนพงหญ้าแห้ง ไม่เก็บหาของป่าหรือล่าสัตว์โดยการจุดไฟหรือรมควัน เพราะอาจลุกลามเป็นไฟป่า

หลีกเลี่ยงการจุดไฟหรือก่อกองไฟในพื้นที่ป่าไม้ หากก่อกองไฟ ควรดูแลอย่างใกล้ชิดและใช้น้ำราดดับไฟให้สนิททุกครั้ง เพื่อป้องกันเพลิงลุกลามเป็นไฟป่า

สร้างแนวกันไฟป้องกันเพลิงลุกลาม โดยจัดทำคันดินกันหรือขุดเป็นร่องดินล้อมรอบบริเวณบ้านและพื้นที่การเกษตร รวมถึงตรวจสอบแนวกันไฟมิให้มีต้นไม้พาดขวาง หากเกิดไฟป่าจะช่วยสกัดมิให้เพลิงลุกลามขยายวงกว้าง

ผลกระทบจากไฟป่า

ป่าไม้	ลดอัตราการเจริญเติบโตของต้นไม้และ ความหลากหลายของพืชพันธุ์
ดิน	หน้าดินเสื่อมสภาพ เกิดการชะล้างและ พังทลายของดิน
น้ำ	น้ำเป็นตะกอนและขุ่นข้น รบกวนคุณภาพ ความเสี่ยงต่อการเกิดน้ำป่าไหลหลาก และภัยแล้ง
อากาศ	มีหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดใหญ่ ในอากาศ
สัตว์ป่า	ไม่มีที่อยู่อาศัย และขาดแหล่งอาหาร
มนุษย์	สร้างความสูญเสียต่อเสียชีวิตและ ทรัพย์สิน
สภาพอากาศ	เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจกและภาวะ โลกร้อน
สภาพแวดล้อม	ทำลายความสมดุลของระบบนิเวศ ทางธรรมชาติ

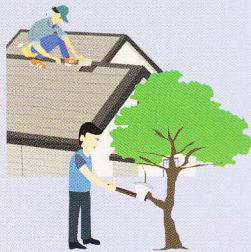
จัดสภาพแวดล้อมบ้านปลอดภัย

...ป้องกัน - ลดเสี่ยงอุบัติเหตุในเคสสถาน

อุบัติเหตุในเคสสถาน เป็นภัยที่เกิดขึ้นในบ้านหรือบริเวณรอบบ้าน ซึ่งมีสาเหตุจากสภาพแวดล้อมบ้านไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะบ้านที่มีเด็กเล็กและผู้สูงอายุยังต้องเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ เพราะหากเกิดเหตุฉุกเฉินจะไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะข้อควรปฏิบัติในการสร้างสภาพแวดล้อมบ้านอย่างปลอดภัย เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในเคสสถาน ดังนี้

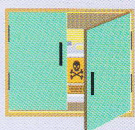
จัดสภาพแวดล้อมบ้านให้ปลอดภัย

- ซ่อมแซมบ้านให้มั่นคงแข็งแรง
- จัดให้มีอากาศถ่ายเทสะดวกและแสงสว่างเพียงพอ
- ติดตั้งลูกกรงเหล็กติดแบบที่สามารถเปิดปิดได้
- ตรวจสอบประตู รั้ว และกำแพงให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง
- ติดตั้งกิ่งไม้ที่เสี่ยงต่อการหักโค่น และโค่นต้นไม้ที่อาจล้มทับ
- จัดทำรั้วล้อมรอบบ่อน้ำ และปิดฝาภาชนะกักเก็บน้ำให้มิดชิด

จัดเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบ

- ไม่วางสิ่งของกีดขวางทางเดิน ระเบียบ หน้าต่าง และเส้นทางหนีไฟ
- ไม่วางสิ่งของที่มีน้ำหนักมากซ้อนกันบนที่สูงหรือหลังตู้
- แยกเก็บสิ่งของอันตรายไว้ในที่มิดชิด โดยเฉพาะของมีคม อาวุธ วัตถุไวไฟ และเชื้อเพลิง
- ติดฉลากระบุชื่อผลิตภัณฑ์ยาและสารเคมีให้ชัดเจน
- จัดเก็บสิ่งของที่มีขนาดเล็กให้พ้นมือเด็ก
- ไม่วางวัสดุที่ติดไฟง่ายใกล้แหล่งความร้อน และบริเวณที่มีเชื้อเพลิง

น่ารู้

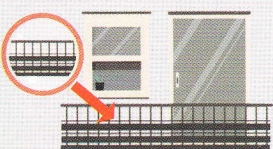
- จุดเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในบ้าน ได้แก่ ห้องครัว ห้องน้ำ และบริเวณที่ติดตั้งเครื่องใช้ไฟฟ้า
- จุดเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุนอกบ้าน ได้แก่ ประตู กำแพง ลานจอดรถ และบ่อน้ำ

สำรวจและแก้ไขจุดเสี่ยงอุบัติเหตุในบ้าน

- ติดตั้งปลั๊กไฟในระดับที่เด็กเอื้อมไม่ถึงหรือจัดให้มีฝาครอบปลั๊กไฟ
- ติดวัสดุกันกระแทกบนบริเวณขอบโต๊ะและขอบเตียง
- ติดสติ๊กเกอร์สีสดกับประตูหรือหน้าต่างที่เป็นกระจกใส
- ติดวัสดุกันลื่นบริเวณพื้นที่เปียกน้ำ และชั้นฉะ โดยเฉพาะห้องน้ำและห้องครัว

- ติดตั้งแผงกันบริเวณระเบียง และราวบันได
- ไม่วางเฟอร์นิเจอร์ใกล้หน้าต่างและระเบียง

ตรวจสอบเครื่องใช้ให้มีความปลอดภัย

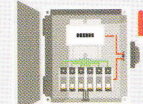
- ตรวจสอบเครื่องใช้ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย

- ดูแลเฟอร์นิเจอร์ให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง
- ยึดติดเฟอร์นิเจอร์ที่เสี่ยงต่อการล้มทับกับพื้นหรือผนังบ้านอย่างแน่นหนา

จัดให้มีอุปกรณ์นิรภัยป้องกันอันตราย

- ติดตั้งระบบตัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติที่แผงสวิตช์ไฟรวม
- ต่อสายดินกับเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำและไม่มีโครงหุ้มเป็นโลหะ
- ติดตั้งถังดับเพลิงเคมีบริเวณจุดเสี่ยงเพลิงไหม้ โดยเฉพาะห้องครัว และห้องพระ
- ติดตั้งระบบตรวจจับควันไฟ และสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ พร้อมตรวจสอบให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ปลอดภัย

ชวนคิด

ผู้สูงอายุมีความเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากอุบัติเหตุในบ้าน เนื่องจากสภาพร่างกายไม่แข็งแรง การทรงตัวไม่ดี และสายตาพร่ามัว ขณะที่เด็กอยู่ในวัยซุกซน ไม่สามารถแยกแยะสิ่งที่เป็นอันตรายได้ หากเกิดเหตุฉุกเฉินจะไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างปลอดภัย

เตือนพฤติกรรมเสี่ยงเพลิงไหม้

...อัคคีภัยป้องกันได้ - ต้องใส่ใจไม่ประมาท

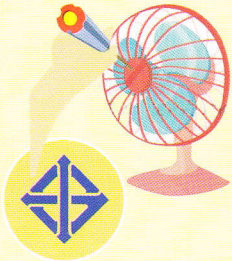
อัคคีภัย เป็นภัยใกล้ตัวที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากความประมาท และความรู้ที่ไม่ถึงการณ์ สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาล เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะวิธีป้องกันเพลิงไหม้จากสาเหตุต่างๆ ดังนี้

เพลิงไหม้จากไฟฟ้าลัดวงจร

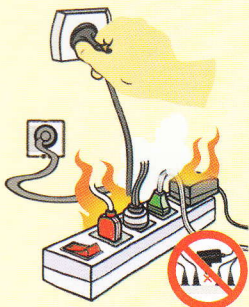
เลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ได้มาตรฐาน สายไฟฟ้า และฟิวส์ มีขนาดเหมาะสมกับปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า

ตรวจสอบเครื่องใช้ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพใช้งานอย่างปลอดภัย เพื่อป้องกันเพลิงไหม้จากไฟฟ้าลัดวงจร

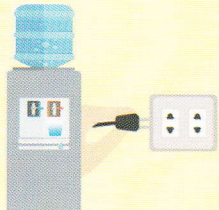

ปิดสวิตช์และถอดปลั๊กไฟ ทุกครั้งหลังใช้งาน เพื่อป้องกันการเกิดความร้อนสะสม ก่อให้เกิดเพลิงไหม้ได้

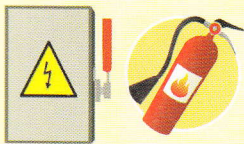
ไม่เสียบปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้า หลายชนิดกับรางปลั๊กไฟสายพ่วงเดียวกัน เพราะสายไฟจะเกิดความร้อนสูง ส่งผลให้เกิดเพลิงไหม้จากไฟฟ้าลัดวงจร

ใช้ปลั๊กไฟแบบติดตั้งกับเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้กระแสไฟฟ้าตลอดเวลา อาทิ ตู้เย็น เครื่องทำน้ำเย็น เพื่อป้องกันสายไฟเกิดความร้อนสูง ทำให้เกิดเพลิงไหม้จากไฟฟ้าลัดวงจร

ติดตั้งเครื่องตัดกระแสไฟฟ้าและถังดับเพลิง บริเวณพื้นที่เสี่ยงเพลิงไหม้ อาทิ ห้องครัว ห้องพระ ห้องนอน

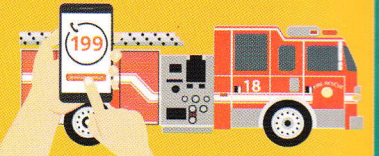

การปฏิบัติตนเมื่อเกิดเพลิงไหม้

กรณีเพลิงไหม้เล็กน้อย ใช้ถังดับเพลิงอัตโนมัติบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อดับไฟและควบคุมเพลิงมิให้ขยายวงกว้าง

กรณีเพลิงไหม้รุนแรง แจ้งเตือนให้ผู้อื่นทราบและอพยพออกจากพื้นที่ที่เกิดเพลิงไหม้ จากนั้นโทรศัพท์แจ้งเจ้าหน้าที่มาควบคุมเพลิง

เพลิงไหม้จากความประมาท

ดับไฟกับบุหรี่ให้สนิทก่อนทิ้ง โดยทิ้งในถาดทรายหรือที่เขี่ยบุหรี่ ไม่ทิ้งก้นบุหรี่ลงบนพื้นบ้านหรือวัสดุติดไฟง่าย

เลือกใช้กระถางรูปหรือเชิงเทียนที่เป็นภาชนะทนไฟ จะช่วยป้องกันไฟลุกลามไปติดวัสดุอื่น

ดับรูปเทียน บุหรี่ ยากันยุงให้สนิททุกครั้ง ไม่จุดทิ้งไว้โดยไม่มีคนดูแล เพราะหากไฟลุกลาม จะไม่สามารถควบคุมเพลิงได้ทัน

จัดเก็บวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิงให้ห่างจากแหล่งความร้อน อาทิ หนังสือพิมพ์ เสื้อผ้า เพื่อป้องกันไฟลุกลามอย่างรวดเร็ว

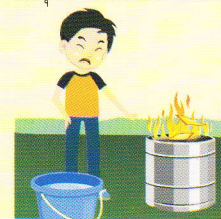

เพลิงไหม้จากการเผาขยะ

กำจัดขยะโดยใช้วิธีฝังกลบแทนการเผา หากจำเป็น ให้เผาในภาชนะที่มีฝาปิดมิดชิด

ใช้น้ำราดดับไฟให้สนิททุกครั้ง เพื่อป้องกันไฟลุกลามไหม้พื้นที่ใกล้เคียง

ไม่นำขยะประเภทสารเคมีหรือวัตถุไวไฟ ทั้งรวมกับขยะประเภทอื่น เพื่อป้องกันการทำปฏิกิริยากับความร้อน ทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้

ไม่เผาขยะบริเวณที่มีลมพัดแรง ให้เผาในพื้นที่ด้านเหนือลม เพื่อป้องกันสะเก็ดไฟกระเด็นไปติดวัสดุอื่น ทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้

ไม่เผาขยะ หญ้าแห้ง และวัชพืชในจุดเสี่ยงเพลิงไหม้ โดยเฉพาะบริเวณที่มีเศษวัสดุติดไฟง่าย ใกล้พงหญ้าแห้ง

จัดกำแพงกันไฟบริเวณรอบบ้านและพื้นที่การเกษตร หากเกิดเพลิงไหม้จะช่วยป้องกันไฟลุกลาม

เพลิงไหม้จากก๊าซหุงต้มรั่วไหล

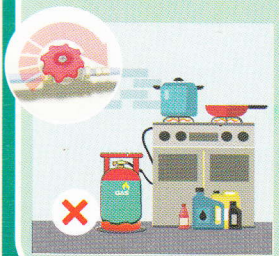
ตรวจสอบถังก๊าซและเตาแก๊สให้อยู่ในสภาพใช้งานอย่างปลอดภัย สายยางท่อนำก๊าซ ข้อต่อ และวาล์วถังก๊าซไม่มีรอยรั่ว เพื่อป้องกันก๊าซรั่วไหล ทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้

เพิ่มความระมัดระวังในการประกอบอาหาร ไม่อุ่นอาหารทิ้งไว้โดยไม่มีผู้ดูแล

ปิดวาล์วถังก๊าซและเตาแก๊สทุกครั้งหลังใช้งาน เพื่อป้องกันการสะสมของก๊าซในบริเวณดังกล่าว หากเกิดประกายไฟ ทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้

ไม่วางวัสดุที่ติดไฟง่ายใกล้เตาแก๊ส เพื่อป้องกันสะเก็ดไฟกระเด็นไปติด ทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้

เรียนรู้ป้องกันอุบัติเหตุภัย ช่วงเทศกาลตรุษจีน

ดำเนินชีวิตปลอดภัย

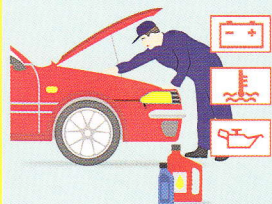
เทศกาลตรุษจีน ตามธรรมเนียม ประเพณีปฏิบัติมักมีการประกอบอาหาร การจุดธูปเทียน บูชาเทพเจ้าและบรรพบุรุษ การเผากระดาษเงิน กระดาษทอง การจุดประทัด รวมถึงการท่องเที่ยว ตามสถานที่ต่างๆ ทำให้มีความเสี่ยงต่อการได้รับ อันตรายสูงกว่าปกติ เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะวิธีการป้องกันอุบัติเหตุภัยในช่วงเทศกาลตรุษจีน ดังนี้

การเริ่มต้นสิ่งดี ๆ ในช่วงเทศกาลตรุษจีนเป็นการเสริมความเป็นสิริมงคล ซึ่งการประกอบพิธีกรรมด้วยความระมัดระวัง จะทำให้การดำเนินชีวิตเต็มเปี่ยมด้วยความสุขและความปลอดภัย

อุบัติเหตุทางถนน

เตรียมสภาพร่างกายให้พร้อม ขับรถ โดยพักผ่อนให้เพียงพอ ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ทานยาที่มีฤทธิ์กดประสาท เพราะทำให้เกิดอาการง่วงนอนและหลับในได้

ตรวจสอบรถให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยเฉพาะเครื่องยนต์ ระบบเบรก ยางรถยนต์ สัญญาณไฟ รวมถึงเติมน้ำมันหม้อน้ำ น้ำมันคลัตช์ น้ำมันเบรก น้ำมันเกียร์ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

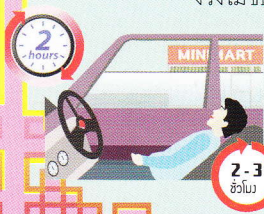
วางแผนและเลือกใช้เส้นทางที่ปลอดภัย พร้อมเพิ่มความระมัดระวังในการขับรถผ่านเส้นทางที่ขรุขระ และอยู่ระหว่างการซ่อมแซม

จัดเตรียมอุปกรณ์ฉุกเฉินไว้ประจำรถ อาทิ สายพ่วงแบตเตอรี่ ยางอะไหล่ พร้อมศึกษาวิธีใช้งาน หากเกิดเหตุฉุกเฉินจะได้นำมาใช้งานทันที

ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด โดยไม่จับย้อนศร ไม่แซงในระยะกระชั้นชิด ไม่จับฝ่าสัญญาณไฟ และเร็ว เมา ไทร่วงวมไม่ขับอย่างเด็ดขาด

งดจอดรถพักในบริเวณที่ปลอดภัย ทุกระยะทาง 150-200 กิโลเมตร หรือทุก 2-3 ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการง่วงนอน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการง่วงหลับใน

อัคคีภัย

การประกอบอาหาร ไม่เปิดเตาแก๊สอุ่นอาหารทิ้งไว้เป็นเวลานานโดยไม่มีผู้ดูแล ปิดเตาแก๊สและวาล์วถังก๊าซทุกครั้งหลังการใช้งาน

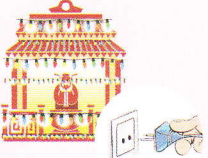
การจุดธูปเทียน เลือกใช้เชิงเทียนและกระถางธูปที่ทำจากวัสดุทนไฟ ไม่จุดธูปเทียนจำนวนมากในครั้งเดียวกัน ห้ามจุดธูปเทียนทิ้งไว้โดยไม่มีผู้ดูแล รวมถึงดับไฟให้สนิททุกครั้งหลังใช้งาน

การเผากระดาษเงินกระดาษทอง ควรเผาในที่โล่งแจ้ง ห่างจากแหล่งเชื้อเพลิงและวัสดุที่ติดไฟง่าย หรือเผาในภาชนะทนไฟที่มีฝาปิดมิดชิด พร้อมจัดเตรียมภาชนะบรรจุน้ำไว้ใกล้ๆ หากไฟลุกลามจะได้ควบคุมเพลิงทันที

การใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า ตรวจสอบโคมไฟประดับและไฟกะพริบบริเวณศาลเจ้าที่จีน (ตั้งจูเอี๊ยะ) ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ปิดสวิตซ์ไฟและถอดปลั๊กไฟทุกครั้งหลังใช้งานหรือก่อนออกจากบ้าน เพื่อป้องกันเพลิงไหม้จากไฟฟ้าลัดวงจร

อุบัติเหตุจากประทัด

ไม่จุดประทัดในพื้นที่เสี่ยงเพลิงไหม้ โดยเฉพาะบริเวณบ้านเรือน แนวสายไฟฟ้า ใกล้แหล่งเชื้อเพลิง สถานีบริการน้ำมัน ควรจุดในที่โล่งแจ้ง เพื่อป้องกันสะเก็ดไฟกระเด็นไปติด ทำให้เกิดระเบิดและเพลิงไหม้

ไม่จุดประทัดในลักษณะเสี่ยงอันตราย โดยไม่โยนประทัดที่จุดไฟแล้วใส่กลุ่มคน ไม่ดัดแปลงประทัดให้มีแรงอัดสูงหรือเสียงดังผิดปกติ รวมถึงไม่ยื่นอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งเข้าใกล้ประทัดที่จุดไฟแล้ว

ออกห่างจากบริเวณที่จุดประทัดในระยะไม่ต่ำกว่า 10 เมตร เพราะอาจได้รับอันตรายจากสะเก็ดไฟและสารเคมี ส่งผลให้เกิดการระคายเคืองผิวหนังและระบบทางเดินหายใจ

น้ำรั่ว

กรณีได้รับอันตรายจากประตักจนอวัยวะขาด

- ทำการห้ามเลือด โดยใช้ผ้าสะอาดปิดบาดแผล หรือพันบริเวณเหนือบาดแผลให้แน่น
- นำอวัยวะที่ขาดใส่ถุงพลาสติก ปิดปากถุงให้แน่น และแช่ไว้ในน้ำแข็ง
- นำผู้บาดเจ็บ และชิ้นส่วนอวัยวะไปพบแพทย์ เพื่อผ่าตัดต่ออวัยวะโดยเร็วที่สุด

ช่วงฤดูหนาวต่อเนื่องฤดูร้อน หลายพื้นที่ของประเทศไทยมักประสบปัญหาไฟป่า ทำให้เกิดวิกฤตหมอกควัน ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิต สุขภาพอนามัย เศรษฐกิจ และระบบนิเวศ รวมถึงทัศนวิสัยในการสัญจรทางบกและอากาศ

รัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จึงได้สั่งการให้กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปท.ช.) โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงมหาดไทย บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ 65 จังหวัดเสี่ยงภัยดำเนินการป้องกันไฟป่าและแก้ไขปัญหามอกควันอย่างครอบคลุมทุกมิติ

ปภ. บูรณาการขับเคลื่อน “4 มาตรการเชิงพื้นที่ 4 มาตรการบริหารจัดการ” บังคับใช้กฎหมายเข้มข้น ป้องกันไฟป่าและหมอกควัน

ขับเคลื่อนแนวทาง “4 มาตรการเชิงพื้นที่ 4 มาตรการบริหารจัดการ และการบังคับใช้กฎหมาย”

เตรียมพร้อมป้องกันปัญหาไฟป่าและหมอกควันเชิงรุก โดยกำหนดแนวทางป้องกันปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงไฟป่าและพื้นที่การเกษตรที่มีการเผา พร้อมถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน อีกทั้งปรับปรุงแผนเผชิญเหตุให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย โดยระบุช่วงเวลา พื้นที่ รวมถึงกำหนดภารกิจ และหน่วยงานรับผิดชอบอย่างชัดเจน

วางแนวทางแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันอย่างยั่งยืน โดยน้อมนำโครงการพระราชดำริสร้างป่า สร้างรายได้มาใช้ในการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตร พร้อมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ดิน น้ำ และป่าไม้

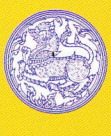
4 มาตรการเชิงพื้นที่

พื้นที่ป่าสงวน / ป่าอนุรักษ์ มีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลัก โดยจัดทำแนวกันไฟ สนธิกำลั เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชนเพิ่มความถี่ในการลาดตระเวน และไฟระวี่ไฟป่า รวมถึงกำหนดกติกาชุมชนห้ามเผาป่า

พื้นที่เกษตรกรรม มีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลัก โดยกำหนดช่วงเวลาและจัดระเบียบการเผา ประกาศเขตห้ามเผา รวมถึงรณรงค์การไกล่เกลี่ย การใช้สารย่อยสลายแทนการเผาวัชพืช อีกทั้งจัดอาสาสมัครเฝ้าระวังการลักลอบเผาในพื้นที่การเกษตร

พื้นที่ชุมชน / เมือง ให้จังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดกติกาชุมชน โดยใช้กลไกประชารัฐในการป้องกันและเฝ้าระวังการเผา พร้อมจัดชุดปฏิบัติการประจำตำบล / หมู่บ้าน ชี้แจงมาตรการป้องกันไฟป่าและหมอกควัน

พื้นที่ริมทาง มีกระทรวงคมนาคม เป็นหน่วยงานหลักในการเฝ้าระวัง และควบคุมการเผา พร้อมกำจัดเศษวัสดุและใบไม้ให้ห่างบริเวณพื้นที่ริมทาง

4 มาตรการบริหารจัดการ

ระบบบัญชาการเหตุการณ์ จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดและอำเภอ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอเป็นผู้บัญชาการ กำหนัที่ อำนวยการ สั่งการ ระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการควบคุมและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันอย่างมีเอกภาพ

การลดปริมาณเชื้อเพลิง จัดทำแนวกันไฟและควบคุมการเผา พร้อมส่งเสริมการใช้สารหมักชีวภาพ เพื่อย่อยสลายตอซัง และรณรงค์การฟัวงลบขยะและการไกล่เกลี่ยแทนการเผา รวมถึงผลักดันการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการป้องกันปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

มาตรการบังคับใช้กฎหมาย

โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้นกับผู้ที่ลักลอบเผาในพื้นที่ป่า พื้นที่การเกษตร พื้นที่ชุมชน และพื้นที่ริมทาง

การสร้างความตระหนัก ประชาสัมพันธ์ผลกระทบของไฟป่าและหมอกควัน บทลงโทษจากการลักลอบจุดไฟในพื้นที่ พร้อมปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้และสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

จิตอาสาประชารัฐ บูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ หน่วยงานทหาร ฝ่ายปกครอง ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมร่วมป้องกันไฟป่าและแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่

กำหนดมาตรการลดผลกระทบต่อการใช้สัญจรทางอากาศ โดยให้จังหวัดที่มีท่าอากาศยานประสานงานกับศูนย์ควบคุมการบิน เพื่อรายงานสภาพอากาศ และสถานการณ์หมอกควัน รวมถึงวางแผนรองรับเหตุฉุกเฉินกรณีหมอกควันส่งผลกระทบต่อทัศนวิสัยในการบิน

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ได้บูรณาการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสานพลังประชารัฐขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควันในมิติเชิงพื้นที่ตามแนวทาง “4 มาตรการเชิงพื้นที่ 4 มาตรการบริหารจัดการ และการบังคับใช้กฎหมาย” เพื่อควบคุมปัญหาไฟป่าและวิกฤตหมอกควันให้เป็นศูนย์ ซึ่งถือเป็นแนวทางหนึ่งในการร่วมสร้างประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand)

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ฝ่ายประชาสัมพันธ์

3/12 ถนนอุทงนอก แขวง / เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทรศัพท์ / โทรสาร : 0-2243-0674 0-2243-2200

